യോഗവാസിഷ്ഠഃ | പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്പത്തിപ്രകരണമ്) സർഗഃ 15✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ജഗദാ-കാശമേ-വേദം(യ്) യഥാ ഹി+വ്യോമ്നി മൗക്തികം.
വിമലേ ഭാതി+സ്വാത്-മൈവ ജഗ+ച്ചിദ്.ഗഗനം(യ്) യഥാ .. 1

അനുഥ്.കീർണൈവ ഭാതീവ+ത്രിജഗ+ച്ഛാല-ഭ+ഞ്ജികാ .
ചിഥ്.സ്തംഭേ-നൈവ സോഥ്.കീർണാ
നചോഥ്.കർതാ+ത്ര വിദ്യതേ .. 2

സമു+ദ്രേ(ന്തർ.ജല+സ്പന്ദാഃ(സ്)സ്വഭാവാ-ദ+ച്യുതാ അപി .
വീചി-വേഗാ ഭവ+ന്തീവ പരേ ദൃശ്യ-വിദ+സ്തഥാ .. 3

ജാലാ+ന്തർ-ഗത-സൂ+ര്യാഭാ ജാലാ-കാര-രജാംസ്യപി .
ജഗദ്.ഭാനം പ്രതി+സ്ഥൂലാ+ന്യണും പ്രതി യഥാ.ചലാഃ .. 4

ജഗദ്.ഭാന+ന്ന ഭാതീദം ബ്ര+ഹ്മണോ+വ്യതിരേ-കതഃ .
ജാല-സൂ+ര്യാംശു-ജാലം(ൻ)തു+വ്യതി-രേകാനു-ഭൂതിദം .. 5

അനു-ഭൂതാ+ന്യപീ-മാനി ജഗ+ന്തി+വ്യോമ-രൂപിണി .
പൃ+(ഥ്വി-ആ)ദീനി നസ+ന്ത്യേവ+സ്വപ്ന-സംക+ല്പ-യോരിവ .. 6

പി+ണ്ഡ+ഗ്രഹോ ജഗ+ത്യസ്മി+ന്വിജ്ഞാ-നാകാശ-രൂപിണി .
മരുന+ദ്യാം(ഞ്) ജല-മിവ നസം-ഭവതി കു+ത്രചിത് .. 7

ജഗ+ത്യപി+ണ്ഡ+ഗ്രാഹേ(+സ്മിൻഥ്.സ+ങ്ക+ല്പ-നഗരോ-പമേ .
മരൗ സരി-ദിവാ-ഭാതി ദൃ+ശ്യതാ+ഭ്രാന്തി-രൂപിണീ .. 8

സ്വപ്നാദ്-ദൃ+ശ്യേവ ജഗതാം(ൻ) തുലാ-ദേശേന കേന ച.
തുലിതാ കലനോ+ന്മു+ക്താ ദൃ+ശ്യ+ശ്രീർ-വ്യോമ ജൃംഭതേ .. 9

വർജ-യി+ത്വാ+ജ്ഞ-വി+ജ്ഞാനം(ഞ്) ജഗ+ച്ഛബ്ദാർഥ-ഭാജനം.
ജഗദ്.ബ്രഹ്മ+സ്വ-ശബ്ദാനാ-മർഥേ നാ+സ്ത്യേവ ഭി+ന്നതാ .. 10

ഇദം(ൻ)ത്വ-ചേ+ത്യ-ചി+ന്മാ+ത്രം
ഭാനോർ-ഭാതം(ൻ) നഭഃ(ഫ്) പ്രതി .
തഥാ സൂ+ക്ഷ്മം(യ്) യഥാ മേഘം പ്രതി സ+ങ്ക+ല്പ-വാരിദഃ .. 11

യഥാ+സ്വപ്ന-പുരം സ്വച്ഛം(ഞ്) ജാ+ഗ്രഥ്.പുരവരം പ്രതി .
തഥാ ജഗദിദം സ്വ+ച്ഛം സാ+ങ്ക+ല്പിക-ജഗഥ്.പ്രതി .. 12

ത+സ്മാദ-ചേ+ത്യ-ചി+ദൂപം(ഞ്) ജഗ(ദ്-വ്യോ)മേവ കേവലം .
ശൂ+ന്യൗ+വ്യോമ-ജഗ+ച്ഛബ്ദൗ പ+ര്യായൗ വി+ദ്ധി ചി+ന്മയൗ .. 13

തസ്മാ+ന്ന കിംചി-ദുഥ്.പന്നം(ഞ്) ജഗദാ-ദീഹ ദൃ+ശ്യകം .
അനാ+ഖ്യ-മനഭി+വ്യക്തം(യ്) യഥാ+സ്ഥിതമ-വ+സ്ഥിതം .. 14

ജഗദേവ മഹാകാശേ ചിദാ-കാശമ-ഭിത്തി-മത് .
ത+ദ്ദേശ+സ്യാണു-മാ+ത്ര+സ്യ തുലായാ+ശ്ചാ+പ്ര-പൂരകമ് .. 15

ആകാശ-രൂപ-മേവാ+ച്ഛം പിണ്ഡ+ഗ്രഹ-വിവർജിതം .
വ്യോമ്നി+വ്യോമ-മയം(ഞ്) ചിത്രം സംക+ല്പ-പുരവഥ്.സ്ഥിതം.. 16

അ+ത്രേദം മ+ണ്ഡപാ+ഖ്യാനം ശൃണു+ശ്രവണ-ഭൂഷണം .
നിഃ(സ്)സം(ൻ)ദേഹോ യഥൈ-
ഷോ∫ർഥ+ശ്ചി+ത്തേ വി+ശ്രാ+ന്തി-മേ+ഷ്യതി .. 17

ശ്രീരാമ ഉവാച .
സദ്.ബോധ.വൃ+ദ്ധയേ+ബ്ര+ഹ്മൻഥ്.സമാസേന വദാശു മേ .
മ+ണ്ഡപാ+ഖ്യാന-മഖിലം(യ്) യേന ബോധോ വിവർധതേ .. 18

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഭൂ-ദ+സ്മി+ന്മഹീ-പീഠേ കുല-പദ്മോ വികാശ-വാൻ .
പദ്മോ നാമ നൃപഃ(ശ്)ശ്രീമാൻ-ബഹു-പു+ത്രോ വിവേകവാൻ .. 19

മ+ര്യാദാ-പാലനാം-ഭോധിർ.ദ്വിഷ+ത്തിമിര-ഭാസ്കരഃ .
കാന്താ-കുമുദിനീ-ച+ന്ദ്രോ ദോഷ-തൃണ-ഹുതാ-ശനഃ .. 20

മേരുർ-വിബുധ-വൃ+ന്ദാനാം(യ്) യശ+ശ്ച+ന്ദ്രോ ഭവാർണവേ .
സരഃ(സ്)സദ്.ഗുണ-ഹംസാനാം(ങ്) കമലാ-മല-ഭാസ്കരഃ .. 21

സം(ങ്)ഗ്രാമ-വീരുഥ്.പവനോ മനോ-മാതങ്ഗ-കേസരീ .
സമ+സ്ത-വി+ദ്യാദ-യിതഃ(സ്) സർവാ+ശ്ച+ര്യ-ഗുണാകരഃ .. 22

സുരാരി-സാഗര+ക്ഷോഭ-വിലസ+ന്മന്ദരാ-ചലഃ .
വിലാസ-പുഷ്പൗഘ-മധുഃ(സ്) സൗഭാഗ്യ-കുസുമാ-യുധഃ .. 23

ലീലാ-ലതാ-ലാ+സ്യ-മരുഥ്.സാഹസോഥ്.സാഹ-കേശവഃ .
സൗജ+ന്യ-കൈരവ-ശശീ ദുർ-ലീലാ-വല്ലികാ-നലഃ .. 27

ത+സ്യാസ്തി സുഭഗാ ഭാ+ര്യാ ലീലാ നാമ വിലാസിനീ .
സർവ-സൗഭാ+ഗ്യ-വലിതാ കമലേ-വോദിതാ്വനൗ .. 25

സർവാനു-വൃത്തി-ലലിതാ ലീലാ മധുര-ഭാഷിണീ .
സാന+ന്ദ-മ+ന്ദ-ചലിതാ+ദ്വിതീയേന്ദൂ-ദയ+സ്മിതാ .. 26

അല-കാലി-മനോ-ഹാരി-വദനാംഭോജ-ശാലിനീ .
സിതാങ്ഗീ കർണികാ-ഗൗരീ ജങ്ഗ-മേവ സരോജിനീ .. 27

ലതാ-വിലാസ-കു+ന്ദൗഘ-ഭാസിനീ രസ-ശാലിനീ .
പ്രവാല-ഹസ്താ പുഷ്പാഭാ മധു+ശ്രീ-രിവ ദേഹിനീ .. 28

അവ-ദാത-തനുഃ(ഫ്) പുണ്യാ+സ്പർശനാ+ഹ്ലാദ-കാരിണീ
ഗങ്ഗേവ ഗാം(ങ്) ഗതാ ദേഹ-വതീ ഹംസ-വിലാസിനീ .. 29

ത+സ്യ ഭൂതല-പുഷ്.പേഷോഃ(സ്) സകലാ+ഹ്ലാദ-ദായിനഃ .
പരിച+ര്യാം(ഞ്) ചിരം(ങ്) കർതു-മ+ന്യാ രതിരി-വോദിതാ .. 30

ഉ+ദ്വി+ഗ്നേ+പ്രോ+ദ്വി+ഗ്നാ മുദിതേ മുദിതാ സമാ-കുലാ-കുലിതേ .
പ്രതിബിംബ-സമാ കാ+ന്താ സം(ങ്)ക്രു+ദ്ധേ കേവലം ഭീതാ .. 31

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീ-വാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉത്പത്തി+പ്രകരണേ മണ്ഡപോ-പാഖ്യാനേ
രാജ-വർണനം(ൻ) നാമ പഞ്ചദശഃ(സ്) സർഗഃ .. 15 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
9.9.2023